

Bevezetés: tudomány és iskolai oktatás

Az MTA I. Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya a II. Filozófiai és Történettudományok Osztálya és a IX. Gazdaság- és Jogtudományok Osztálya közreműködésével konferenciát rendezett *Tudományos tudásátadás: a tárgytudományos oktatás alapvető kérdései* címmel a Magyar Tudomány Ünnepe 2014. november 10-én. A konferencia célját az alábbi felhívással foglalták össze a szervezők:

A magyar közoktatás egyik visszatérő problémája a korszerű tudomány és az oktatás viszonya, e viszony folyamánként a megértés, az alkotó problémamegoldás és az innováció iskolai pedagógiája. A magyar társadalom és gazdaság fejlődésének, jövőbeli innovatív jellegének biztosítása többek között az érték- és értelemteremtő tudás kialakításán, az egyenlőtlenségek visszaszorításán, a demográfiai és művelődési feltételek változásaira adott megfelelő válaszokon múlik. A konferencia a jövőre összpontosítva az iskolai oktatás autentikus tárgytudományos megalapozásának alapvető kérdéseit tárgyalja. Ezek a következők.

- Az alkotó megértés jellemzői, tárgyi specifikumai és feltételei.
- A tudomány kérdező, érvelő jellege és az iskolai normativitás.
- Az autentikus tudományos eredmények, az innovatív tudomány oktatásának módszertana.
- A nézőpont: rendszer, funkció és történetiség viszonya a tárgytudományos oktatásban.
- A tankönyvírás feltételei és kérdései.

A konferencia kérdéseit a következő specifikus területekre kivetítve tárgyalja: irodalomtudomány, nyelvtudomány, történettudomány, néprajz, pszichológia, pedagógia, határon túli kisebbségi pedagógiai helyzet, közgazdaságtan. Az előadások két oldalról közelítik az egyes témaköröket: a tudományos kutatás és az iskolai tantárgy kettősségét, a kettő szoros egymásra utaltságát szem előtt tartva. Annak érdekében teszik ezt, hogy a tudomány változó és vitázó, diszkurzív világát az iskola inkább normatív rendjével össze lehessen egyeztetni, az ismeretátadás és -szerzés mellett a korosztályi szintű alkotó gondolkodás, a kreativitás, a szellemi, morális és esztétikai kérdezés és válaszolás kultúrájának erősítésében.

A konferencia előadásait kibővítve, megszerkesztve, az előadások elhangzásának sorrendjében közöljük abban a reményben, hogy a felvetett kérdések újabb kezdeményezésekre ösztönöznek a tanárok és a kutatók együttes közösségében.

Tolcsvai Nagy Gábor